

Coloradokever en larven zijn opnieuw massaal aanwezig

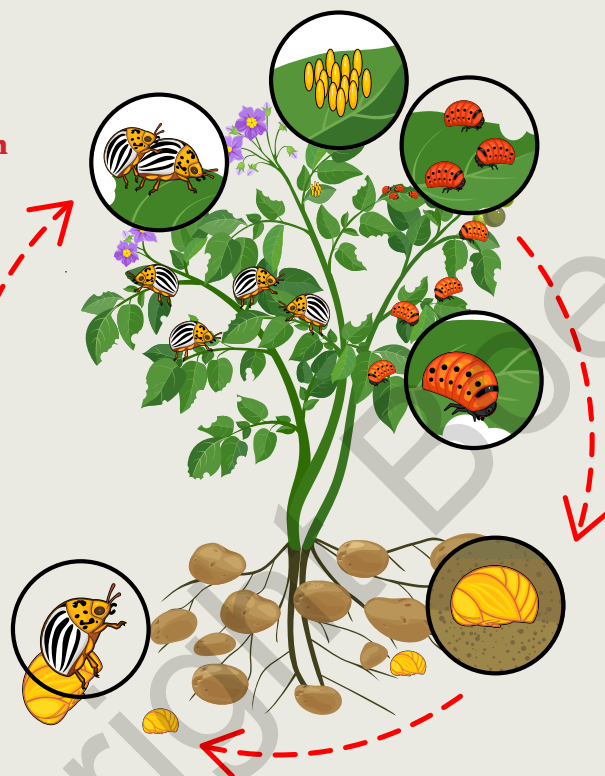

De laatste weken waren er heel veel meldingen van de coloradokever en zijn larven in aardappelpercelen. Meestal zie je pas hun aanwezigheid tijdens het behandelen tegen plaag en dan is het soms schrikken van de plaatselijke vraatschade die ze kunnen aanrichten. Gelukkig hebben we een voldoende aanbod van middelen die snel de vraatschade kunnen stoppen.

Geert Verhiest, Sanac Fyto

De cyclus die plaatsvindt op een aardappelplant

De levenscyclus van de coloradokever start in het voorjaar vanuit de grond en eindigt met een pop die opnieuw op de grond valt. De laatste jaren krijgen we nog vaak een tweede zomercyclus.

De cyclus

In het vroege voorjaar ontwaakt in de grond de kever uit zijn overwinterde pop. Deze pop was de laatste stap van de levenscyclus van de coloradokever, die het vorige jaar uit het gewas viel en tijdens de aardappeloogst met de grond werd gemengd, diep genoeg om er te overwinteren. Je kan dus spreken van een grondgebonden cyclus. De pasgeboren kever gaat daarna op zoek naar voedsel, dit is zeer eenzijdig en beperkt zich tot planten die behoren tot de nachtschadefamilie. Op dat moment van het jaar zijn er meestal nog geen aardappelvelden met vol-

doende voedsel, maar wel zwarte nachtschade en opslagplanten van het vorige jaar op het veld waar hij geboren wordt. Nadien is het de beurt aan de aardappelpercelen in de buurt. Aanvankelijk zie je volwassen kevers die slechts een beetje eten, vooral paren, en nadien massaal eitjes afleggen. Uit deze eitjes komen dan vele rood-oranje larven tevoorschijn die nu wel veel beginnen te eten. Logisch, deze larven eten veel om te groeien. In het veld heb je dus vaak te maken met vele generaties: de volwassen kever en zijn verschillende larvestadia. De grootste en oudste larve ▶

Momentopnames uit het leven van een coloradokever

- 1** Een pop ontwaakt in het voorjaar.
- 2** De eerste coloradokever voeden zich met opslagplanten of zwarte nachtschade.
- 3** Vraatschade door de kever en larven aan opslagplanten en aardappelplanten.
- 4** Een pop is het einde van de cyclus. Ze valt op de grond, klaar om te overwinteren.

© FOTO'S: GEERT VERHIEST

Larven van een coloradokever

Op de foto: larve L2, larve L3 en larve L4, de pas ontloken larve L1 ontbreekt.

De rode larven (L2 en L3) eten om te groeien en zijn bijgevolg heel vraatzuchtig. De grootste en oudste larve (L4-stadium) kleurt licht oranje als ze volledig ontwikkeld is en de verpopping nabij is. Deze eten dan ook minder.

(L4-stadium) kleurt licht oranje als ze volledig ontwikkeld is en de verpopping nabij is. Dit stadium durft wel eens een bestrijdingsactie te overleven. Vlak voor de verpopping laat de larve zich op de bodem vallen en kruipt enkele centimeters de grond in. Dit stadium kan dan later voor een nieuwe zogenaamde zomerkever zorgen. Steeds vaker krijgen we twee cyclussen per jaar, je moet dan dus ook een langere tijd alert zijn.

Bestrijdingsplicht

Op de website van FAVV lezen we: "De bestrijding van deze insecten is verplicht. Het FAVV zal erover waken dat de bestrijding correct wordt toegepast. Indien nodig zal het FAVV de onmiddellijke uitvoering van deze maatregelen op kosten van de verantwoordelijke van de teelt/eigenaar opleggen. Bijzondere aandacht dient te gaan naar het vernietigen van aardappelopslag dat de ontwikkeling en verspreiding van de coloradokever bevordert, maar ook van talrijke andere aardappelplagen en

-ziekten van deze teelt. Gezien de omvang van het probleem in bepaalde gebieden zal het agentschap niet voor elk besmet perceel kunnen nagaan of de juiste bestrijdingsmaatregelen worden toegepast. We vragen daarom aan alle betrokkenen om snel de nodige maatregelen te nemen zodat de impact van deze plaag de komende jaren zo veel als mogelijk kan worden teruggedrongen."

De schade

Een schaderempel? De kever die je eerst ziet in het veld berokkent eigenlijk niet zo veel schade. Hij houdt zich voornamelijk bezig met het produceren van nakomelingen en aangezien hij volgroeid is, is zijn vraatzucht eerder beperkt. Hij eet om zich te onderhouden. Anders is het gesteld met zijn larven, die eten om te groeien en door hun aantallen kan de vraat heel snel gaan. Toch moet je als teler niet al te snel panikeren wanneer

je enkele nestjes waarneemt, want een plaatselijke toepassing kan vaak ook volstaan in plaats van een vollelveldtoepassing. Het is ook niet zo dat ze op alle percelen in dezelfde mate voorkomen, heel vaak is het perceelsgebonden. Er werd in het verleden al onderzoek gedaan in welke mate het ontbladeren een impact zou kunnen hebben op het rendement van aardappelen. Uit het onderzoek blijkt dat de omvang van de ontbladering al relatief groot moet zijn op niveau van het perceel opdat een tussenkomst met een insecticide rendabel zou zijn. Gezien de overwegend zwakke niveaus van ontbladering in de praktijk, met enkele plekken van ernstig aangetaste planten en de rest van het perceel gevrijwaard, is het moeilijk om steeds een algemene behandeling te verantwoorden. Het blijft noodzakelijk om waakzaam te blijven. Individuele opslagplanten kunnen daarentegen volledig ontbladerd worden, uiteindelijk de 'goedkoopste' vorm van bestrijding van aardappelopslag ...

Individuele opslagplanten kunnen volledig ontbladerd worden.

Panikeer niet als je enkele nestjes met larven waarneemt.

De bestrijding

In aardappelen. Wanneer je een plant ziet met vele kevers ga je best niet onmiddellijk over tot actie, want er zijn mogelijk eerder eitjes afgelegd die binnenkort zullen ontluiken. Pas wanneer de vraatzuchtige opgroeiende larven tevoorschijn komen, dan pas overweeg je best een bestrijding wanneer er vele planten zijn aangetast. De schade in het veld zie je het best vanuit de tractor wanneer je aardappelen behandelt tegen de plaag. Gelukkig zitten de kevers en hun roodgekleurde larven hoog in het gewas en zijn ze dus ook snel op te merken.

De insecticiden die we gebruiken zijn zeer succesvol, want deze middelen hebben voornamelijk een maagwerking.

In spinazie, erwten en bonen. De verwerkende groente-industrie doet een oproep aan alle telers om toch voldoende aandacht te schenken aan de bestrijding van coloradokever. Aardappelopslag met herbiciden bestrijden is in de groenteteelt niet mogelijk. Wanneer dan plots coloradokevers en hun larven zich massaal beginnen te koloniseren op deze opslagplanten, dan denk je als teler:

'laat ze maar de opslag helemaal opeten'. Maar tijdens de oogst van spinazie, bonen en erwten worden deze insecten eveneens meegenomen tot in de fabriek. In het verwerkingsproces kunnen die er wel uitgehaald worden, maar geen enkel systeem heeft een zekerheid van honderd procent en wanneer dan toch een insect in een verpakking zou terechtkomen, dan zal dit via sociale media heel snel wereldnieuws worden. Het is dus meer dan normaal dat er eisen gesteld

worden. In alle teelten zijn er insecticiden met een heel korte wachttijd, vraag info aan een landbouwkundige.

Bestrijdingsmiddelen

Best geen pyrethroïden. Vroeger werden vaak goedkope pyrethroïden ingezet, maar die blijken niet meer succesvol. Ook in andere teelten merken we dat deze groep van insecticiden niet steeds meer werkzaam is tegen diverse keversoorten. In de teelt van koolzaad worden ook geen pyrethroïden meer gebruikt, want de resistentie van de koolzaadglanskever is een algemeen feit. Wanneer we in teelten zoals wortelen een pyrethroïde gebruiken om wortelvlug te bestrijden, dan vind je na een behandeling toch nog voldoende levende coloradokever terug op de opslagplanten. Een andere reden van een verminderde werking zal ook wel

te maken hebben met het al dan niet kunnen raken van de kever, maar ook de falende werking van deze insecticiden bij warm weer. Pyrethroïden zijn ook niet veilig voor nuttige insecten die we in aardappelen nodig hebben om bladluizen te helpen onderdrukken.

Middelen met maagwerking. Een nieuwe generatie insecticiden die we gebruiken zijn zeer succesvol, want deze middelen hebben voornamelijk een maagwerking. Tegen coloradokever zijn Tracer, Conserve Pro, Boomerang, Coragen, Benevia en Boravi 50WG toegelaten. In de bioteelt van aardappelen kan je ook gebruik maken van Neemzal TS, maar ook Tracer, Conserve Pro en Boomerang zijn toegelaten. Wanneer het insect veel blad opeet, neemt hij terzelfdertijd ook veel insecticide op en al na enkele dagen zie je de populatie verdwijnen. ■

Deze coloradokevers werden tijdens de erwtenoogst meegenomen naar de fabriek. Ze kunnen er gelukkig via diverse behandelingstechnieken uitgehaald worden, maar een garantie van 100% is moeilijk haalbaar. Dus situaties als deze moeten op het veld worden aangepakt.